

اثربخشی مدل تحولی تفاوت‌های فردی مبتنی بر ارتباط بر مهارت‌های اجتماعی در کودکان اختلال طیف اوتیسم

سعید قاسمی*^۱، سیدامیر امین یزدی^۲، علی مشهدی^۳

چکیده

کاهش ارتباط و تعاملات اجتماعی در کودکان طیف اختلالات اوتیسم و ناکامی والدین و کودکان در ارتباط برقرار کردن باعث توجه روز افزون به این دسته مشکلات در کودکان در خودمانده شده است. پژوهش حاضر باهدف بررسی اثربخشی مدل تحولی تفاوت‌های فردی مبتنی بر ارتباط (DIR) بر بهبود مهارت‌های اجتماعی در کودکان اختلال طیف اوتیسم انجام شد. جامعه مورد مطالعه تمامی کودکان 3-8 سال مبتلابه اختلالات طیف اوتیسم بود که در زمان اجرای آزمون به کلینیک رهگشا اصفهان مراجعه کردند. از این جامعه 6 نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس با توجه به ملاک‌های ورود و ملاک‌های خروج انتخاب شدند. مداخله طی حداقل 26 جلسه 45 دقیقه‌ای، هفته‌ای دو بار برگزار شد. در این پژوهش از مقیاس درجه‌بندی اوتیسم کودکانی و نیمرخ مهارت‌های اجتماعی در خودماندگی استفاده شد. پژوهش حاضر کاربردی و شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون یک گروهی اجرا شد. پس از اتمام جلسات درمانی، طی جلسه‌ای جداگانه پس‌آزمون‌ها انجام شد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون t همبسته استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که در مهارت‌های اجتماعی تفاوت معنادار وجود داشت در نتیجه این پژوهش می‌توان گفت که رویکرد DIR می‌تواند اثراتی مثبت بر مهارت‌های اجتماعی در میان کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: مدل تحولی تفاوت‌های فردی مبتنی بر ارتباط (DIR)، مهارت‌های اجتماعی، اختلال طیف اوتیسم

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد. saied.ghasemi52@gmail.com

^۲ پسا دکتری روانشناسی بالینی، yazdi@um.ac.ir

^۳ دکترای تخصصی